

natuurpunt

Omgevingsvergunning

NPOB – 27 oktober 2017

Kern van de zaak

- Ééngemaakte vergunning (stedenbouw + milieu + ...)
- Start = 23 februari 2017 (gewest, provincies, 4 gemeenten)
of 2 mei 2017 (2 gemeenten, waaronder Diest)
of 1 januari 2018 (alle overige gemeenten)
- Maar daarenboven ook:
 - Permanente vergunning + evaluatiesysteem
 - Verschuiving van bevoegdheden (rol gemeente ↑)
 - Bundeling adviezen vanaf 3 verplichte instanties
 - Verregaande digitalisering van de procedure

Inhoud workshop

- Wetgevingsoperatie
- Rol vergunningverlener en adviesinstanties
- De procedure: gewone of eenvoudige
- Openbaar onderzoek & beroepen
- Evaluatie & handhaving
- Slotconclusies
- Praktijk

www.omgevingsloket.be

- Integratie ruimte & milieu
 - Fysieke én milieugebruiksruimte zijn eindig
 - Samen als kader voor afweging handelingen
- In Vl. Adm.: LNE + Ruimte Vl. = omgevingsdepartement
- In Vlaamse adviesraden: MINA + SARO = omgevingsraad
- In allerhande mandaten: Vlaams minister voor omgeving
- Gemeentelijke omgevingsambtenaar, ? schepen voor omgeving
- Integrale beoordeling (vs. salami) & administratieve vereenvoudiging
- Doel: sneller & beter
 - Voor aanvrager
 - Voor derden

Voorbeeld

- Het dossier Essers – Limburg

	Eerste aanleg	Adm. Beroep	Jurisdictioneel
GRUP	VLAREG	n.v.t.	Raad van State
Bouwvergunning incl. ontbossing	2 Gemeenten	Bestendige Dep.	R.v.V.b.
Milieuvergunning	Bestendige Dep.	Vlaams minister	Raad van State

- Visienota Vlaamse regering (2011)
 - Omgevingsvergunning
 - Decreet complexe projecten
 - Besluit werken algemeen belang
 - Handelingen vrijgesteld van vergunning
- Spanningsveld: sneller <-> beter of eerder deregulering?
 - Eéngemaakte vergunning : ja
 - Maar permanente vergunning : neen
- Milieubeweging naar Grondwettelijk Hof
 - Arrest oktober 2016 (winners & losers)
 - Artikel Hans Woldendorp (TOO)

Hervorming in beeld

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)

- I. Inleidende bepalingen
- II. Planning
- III. Grootschalige projecten
- IV. Vergunningenbeleid
- V. Diverse bepalingen
- VI. Handhaving
- VII. Temporele en
overgangsmaatregelen
- VIII. Aanhalingswijze

Uitvoeringsbesluiten VCRO

Milieuvergunningsdecreet

Decreet houdende algemene bepalingen milieubeleid (DABM)

Titel XVI. Milieuhandavingsdecreet

VLAREM

VLAREM I

Algemene principes
Indelingslijst
Procedures

VLAREM II (al dan niet ingedeeld)

Milieuvoorwaarden (BBT)
Algemeen
Sectoraal
Milieukwaliteitsnormen

VLAREM III

Hervorming in beeld

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)

- I. Inleidende bepalingen
- II. Planning
- III. Grootschalige projecten
- IV. Vergunningenbeleid
- V. Diverse bepalingen
- VI. Handhaving
- VII. Temporele en overgangsmaatregelen
- VIII. Aanhalingswijze

Uitvoeringsbesluiten VCRO

Decreet Omgevingsvergunning

Uitvoeringsbesluiten Omgevingsvergunning

Milieuvergunningsdecreet

Decreet houdende algemene bepalingen milieubeleid (DABM)

Titel XVI. Milieuhandavingsdecreet

VLAREM

VLAREM I

Algemene principes
Indelingslijst
Procedures

VLAREM II (al dan niet ingedeeld)

Milieuvoorwaarden (BBT)
Algemeen
Sectoraal
Milieukwaliteitsnormen

VLAREM III

Hervorming in beeld

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)

- I. Inleidende bepalingen
- II. Planning
- III. Grootchalige projecten
- IV. Vergunningenbeleid
- V. Diverse bepalingen
- VI. Handhaving
- VII. Temporele en overgangsmaatregelen
- VIII. Aanhalingswijze

Decreet Omgevingsvergunning

Milieuvergunningsdecreet

Decreet houdende algemene bepalingen milieubeleid (DABM)

Titel XVI. Milieuhandavingsdecreet

VLAREM

VLAREM I

Algemene principes
Indelingslijst
Procedures

VLAREM II (al dan niet ingedeeld)

Milieuvoorwaarden (BBT)
Algemeen
Sectoraal
Milieukwaliteitsnormen

VLAREM III

Uitvoeringsbesluiten

Omgevingsvergunning

Uitvoeringsbesluiten VCRO

Hervorming in beeld

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO)

- I. Inleidende bepalingen
- II. Planning
- III. Grootchalige projecten
- IV. ~~V. Milieubeleid~~
- V. Diverse bepalingen
- VI. Handhaving
- VII. Temporele en overgangsmaatregelen
- VIII. Aanhalingswijze

Decreet Omgevingsvergunning

Milieuvergunningsdecreet

Decreet houdende algemene bepalingen milieubeleid (DABM)

Titel XVI. Milieuhandavingsdecreet

Uitvoeringsbesluiten

Omgevingsvergunning

Uitvoeringsbesluiten VCRO

VLAREM

VLAREM I

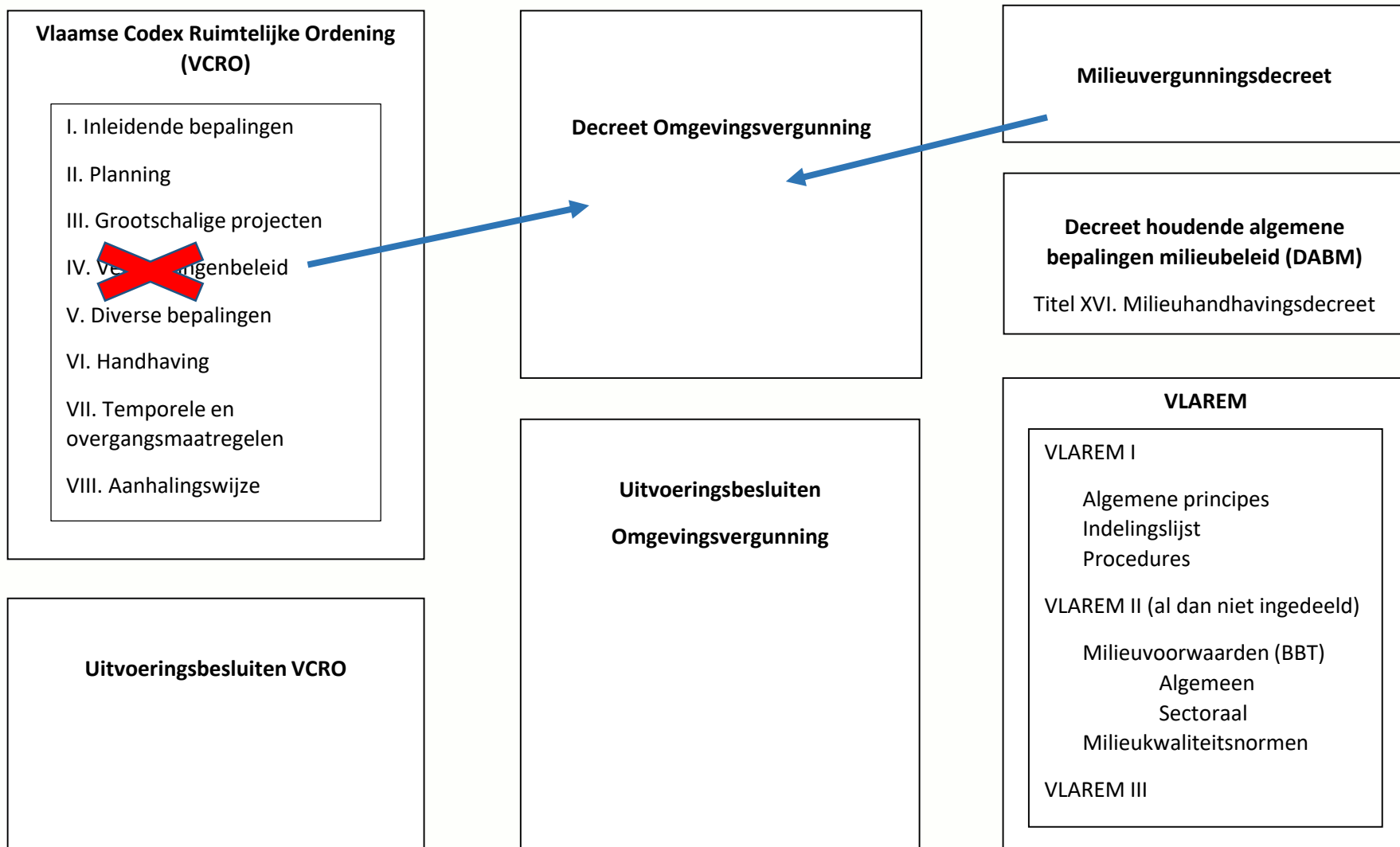
Algemene principes
Indelingslijst
Procedures

VLAREM II (al dan niet ingedeeld)

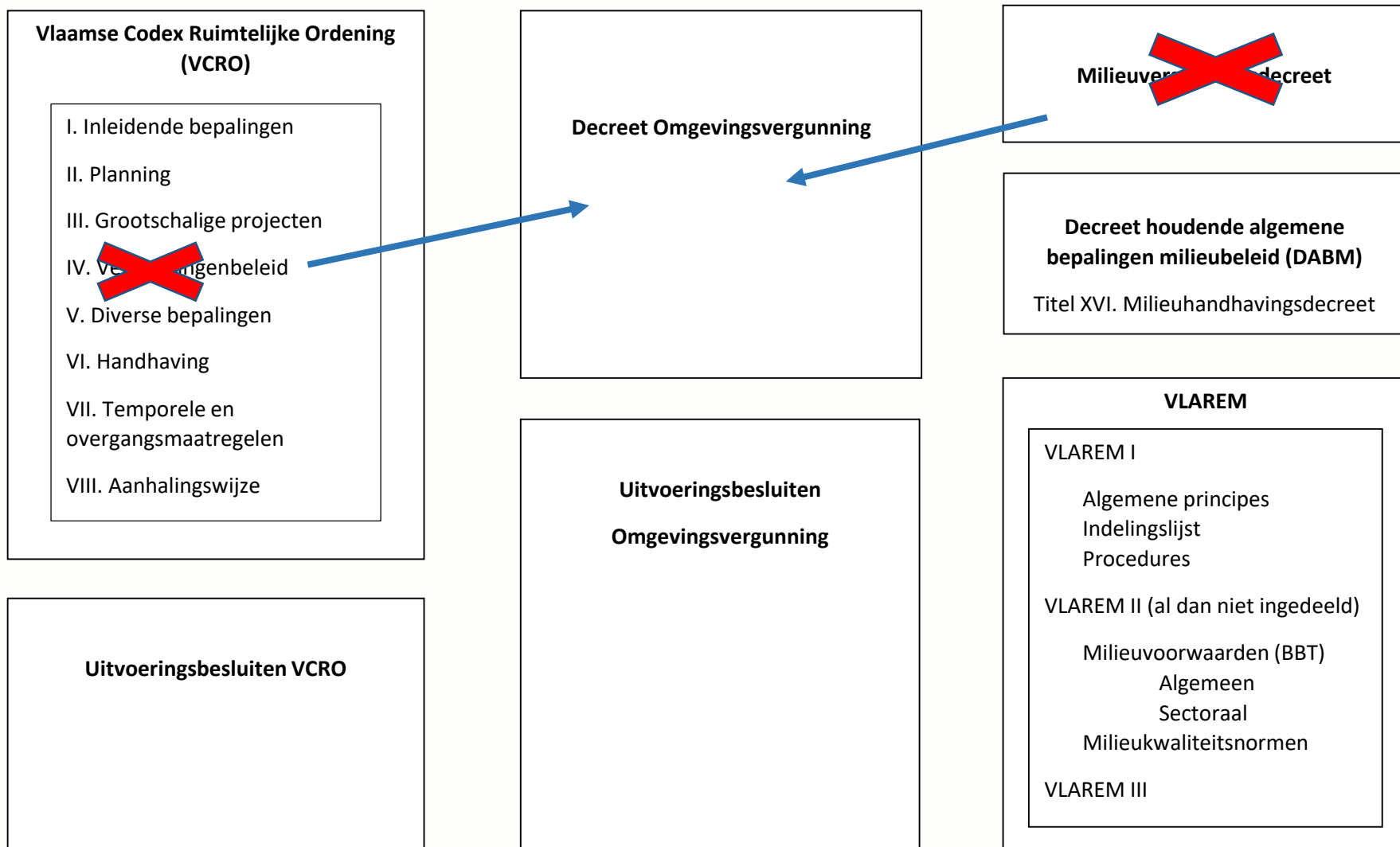
Milieuvoorwaarden (BBT)
Algemeen
Sectoraal
Milieukwaliteitsnormen

VLAREM III

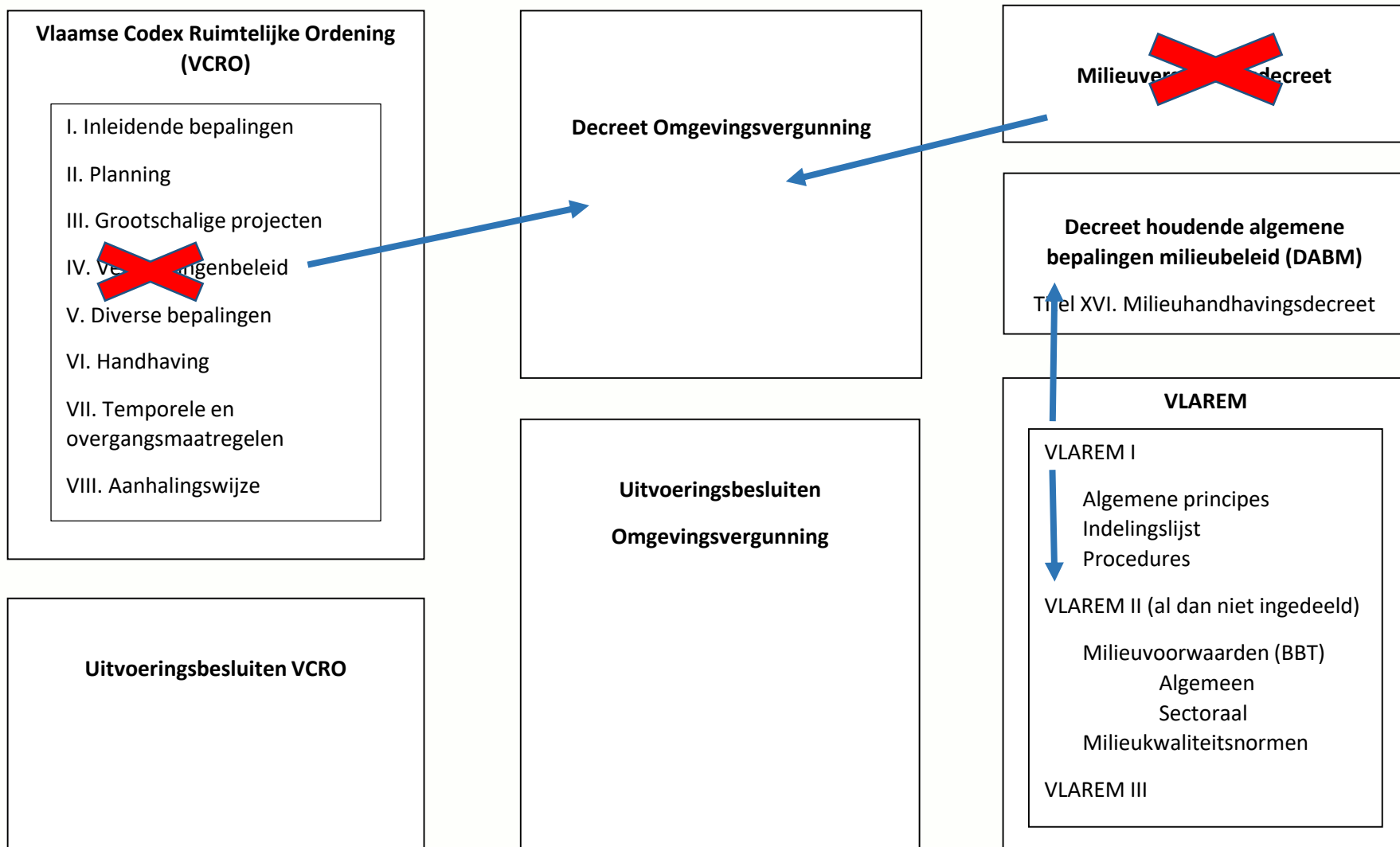
Hervorming in beeld

Hervorming in beeld

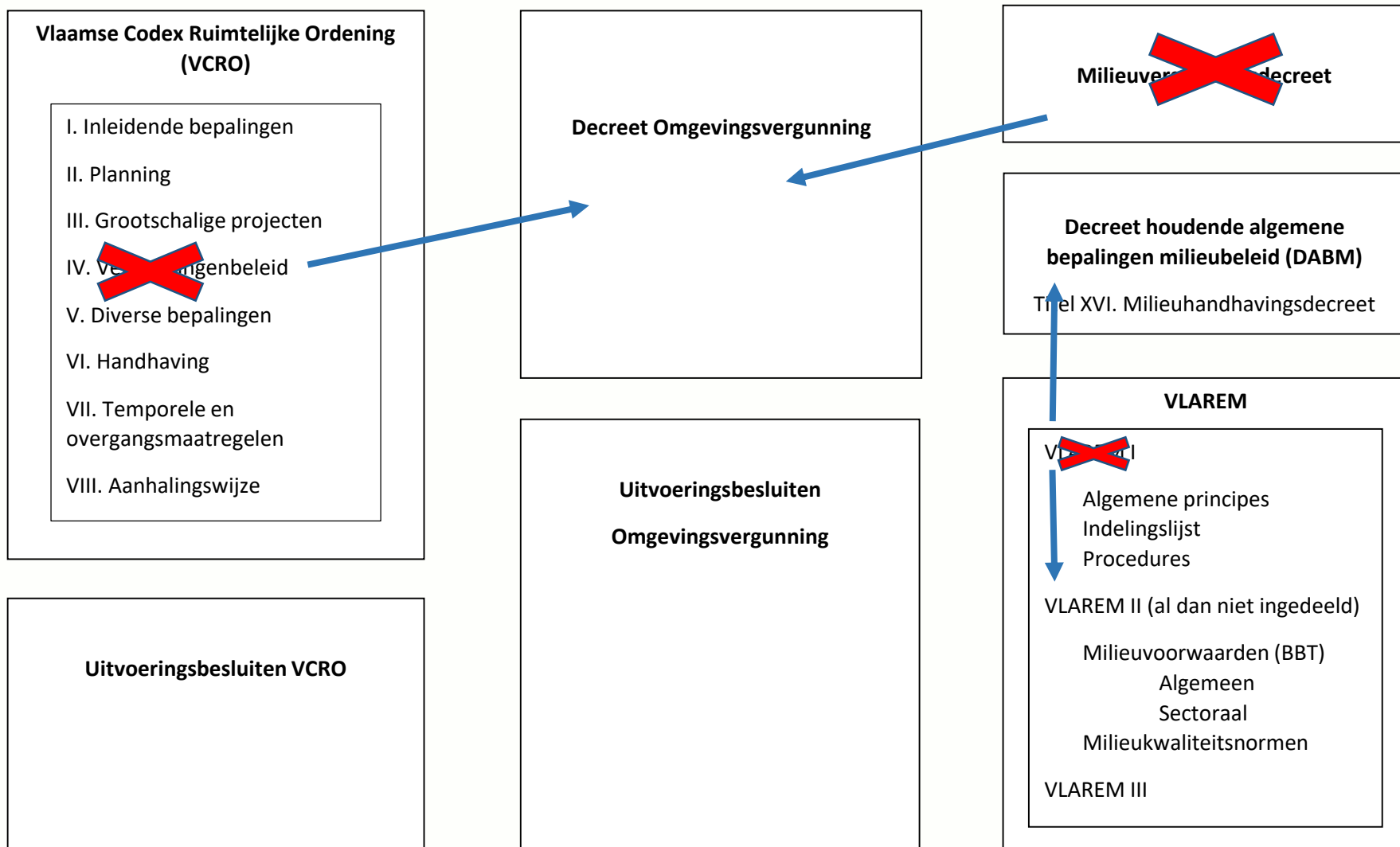
Hervorming in beeld

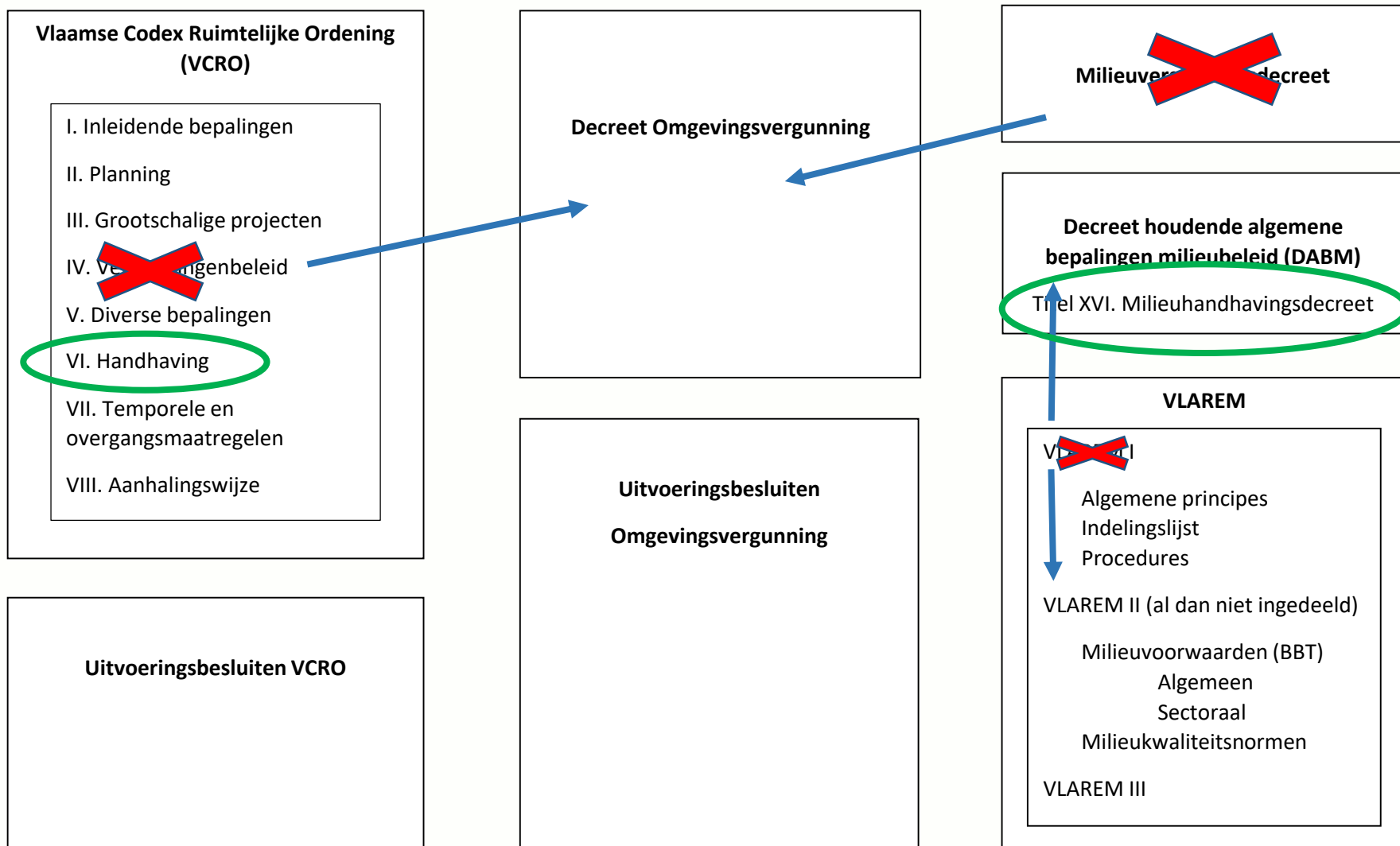
Hervorming in beeld

natuurpunt

Hervorming in beeld

Hervorming in beeld

natuurpunt

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
(VCRO)

I. Inleidende bepalingen

II. Planning

III. Groot

IV. Ver

V. P

VI. P

VII. O

VIII. O

IX. O

Uitvoeringsbe

~~Milieuvervalsdecreet~~

De Omgevingswet

Eén samenhangende wet over de fysieke leefomgeving

... die ontwikkeling stimuleert

... en die kwaliteit van de leefomgeving waarborgt

gemeene
(DABM)

decreet

ingedeeld)

garden (BBT)

gemeen

Sectoraal

Milieukwaliteitsnormen

VLAREM III

Eéngemaakte vergunning

- Voor stedenbouwkundige handelingen
- Voor milieuvergunningsplichtige handelingen
- Voor gemengde projecten (stedenbouw + milieu)
- Ook verkavelingsvergunningen !
- Verdere integratie:
 - Natuurvergunning
 - Socio-economische vergunning
 - Andere (kapmachtiging, erfgoed, springstoffen)

=> Plicht tot gelijktijdig indienen bouw- en milieuaspecten, zoniet onontvankelijk

=> Uitzondering is bv. multifunctionele gebouwen (bedrijfsdoorgangsgebouwen)

Permanente vergunning

- Kan overheid nog tijdelijke vergunningen afleveren?
 - Ja, maar enkel in uitzonderlijke gevallen (limitatieve lijst)
 - Ontginningen, grondwaterwinning, met oog op herlokalisatie,...
 - Daarnaast ook nog vergunning op proef mogelijk
- Omzetting van bestaande (tijdelijke) vergunningen (art. 390)
 - Enkel voor milieuvergunning vanaf 10 september 2002
 - Op vraag van exploitant tijdens jaar 17 van de exploitatie
 - Openbaar onderzoek 30d.
 - Automatisch als geen reactie van het publiek
 - Indien wel reactie -> gewone (her)vergunningsprocedure
- Beëindigen (of schorsen) van een vergunning kan enkel:
 - Na 20 jaar via evaluatie
 - Als sanctionering bij zware fout exploitant

Bevoegde overheid

	Bouwvergunning	Milieuvergunning	Omgevingsvergunning
Gemeente	Reguliere procedure	Klasse II en III (melding)	Geen lijst
Provincie		Klasse I of aanvrager = overheid	Lijst provinciale projecten Meer dan 2 gemeenten Klasse I
Gewest	Bijzondere procedure (aanvrager = overheid)		Lijst gewestelijke projecten Meer dan 2 provincies

- Decentralisatie: gemeente = principiële overheid
- Twee sleuteldocumenten: nieuwe lijsten & indelingslijst (Klasse 1-2/2A-3)
- Vlaams: gewestwegen, spoorwegen, shoppingcentra, windmolens (>5),...
- Provincie: ontginning, windmolens (<5),...

Bevoegde overheid (vervolg)

- Let op : de aanvrager is niet meer bepalend !
 - Bestuur kan eigen projecten vergunnen
- Deklassering: veel inrichtingen naar een lagere klasse
 - Zwembaden, tankstations,... (extra werklast gemeente !)
 - Uitzondering zijn windmolens (Vl. gewest wil meer macht)
- “Aanvrager kan niet bij verkeerde instantie indienen”
 - Overheid moet intern dispatchen naar de juiste
 - Maar als die dat niet doet is er geen stok achter de deur
- Geen onderscheid meer tussen (niet) ontvoogde gemeenten
- Beroepen is een ander paar mouwen (zie verder)

Twée procedures: gewone of eenvoudige

	Gewone procedure	Vereenvoudigde procedure
Openbaar onderzoek	Altijd	Nooit
Omgevingsvergunningscommissie	Soms	Nooit
Externe adviezen	Soms	Soms
MER-screening	Soms	Soms
MER-rapport of ontheffing	Soms	Nooit

- Welke procedure: zie lijsten uitvoeringsbesluit
- Verschillende doorlooptijden:
 - Gewone procedure
 - Vereenvoudigde procedure

Termijnen

	Eerste aanleg		Beroep
	Ontv. & volledig	Ten gronde	
Vereenvoudigde procedure	30	60	60 (+30)
Gewone procedure	30	105 (+60)	120 (+30)
Gewone procedure (met advies OVC)	30	120 (+60)	120 (+30)
Beginpunt termijn		(1)	(2)

(1) dag na afgifte ontvankelijk/volledigheidsverklaring, of uiterlijk 30 dagen na indiening

(2) 30 dagen nadat het laatste beroep is ingediend

- In eerste aanleg (ten gronde) (+60)
 - Indien openbaar onderzoek wordt overgedaan
 - Indien er sprake is van een administratieve lus
 - Indien de gemeenteraad beslist over 'de zaak van de wegen'
- Vervaltermijnen: indien beslissing niet tijdig
 - = automatisch weigering

Rol van (dienst) MER

- Door omgevingsambtenaar vooraf ontvankelijkheid aanvraag
- Indien te onderzoeken milieu-effecten: MER of MER-screeningsdocument
- Indien MER (screening) ontbreekt dan onontvankelijk (procedure stopt)
- Aanvrager kan beroep aantekenen door ontheffing te vragen bij Gewest (dienst MER)
- Het ontwerp-MER gaat mee in openbaar onderzoek
 - Vroeger: afzonderlijk, publieke kennisgeving vooraf het MER
 - Vroeger: dienst MER moest definitief MER vooraf goedkeuren

- Omgevingsvergunningscommissie
 - POVC adviseert gemeenten en provincie (eerste aanleg & beroep)
 - GOVC adviseert voor het Vlaams gewest
- Bestaat in hoofdzaak uit Vlaamse instanties / provinciale buitendiensten,
- Geen gemeenten (enkel raadgever), geen provincies (enkel penhouder)
- Wanneer OVC -> duidelijk afgebakend
 - Gemeente vraagt POVC voor zware Klasse II (VLAREM – letter A), MER (ontheffing), PB, MOBER, of indien 3 adviezen of meer
 - Provincie vraagt POVC voor al haar eigen dossiers in eerste aanleg, en sommige beroepen (POVC in eerste aanleg, of bij ingedeelde inrichting of activiteit)
 - Gewest vraagt GOVC voor al haar eigen dossiers in eerste aanleg, en sommige beroepen

Adviesverlening (vervolg)

- Komt tot ééngemaakt advies
=> administraties spreken met één stem, waarbij
 - Schoenmaker blijf bij je leest
 - Afdeling RO blijft goede ruimtelijke ordening bewaken
- Evolutie richting niet bindende adviezen: **primaat politiek**
 - Uitzonderingen blijven bestaan
 - Dienst MER over ontwerp-MER en veiligheidsrapport
 - Direct werkende normen (bv. passende beoordeling)
 - Geen onderscheid meer tussen (niet)ontvoogde gemeenten
- Gemeente kan intern extra adviezen vragen (bv. brandweer, GECORO, enz.),
- maar ad hoc geen bijkomend advies vragen aan Vlaamse instanties

Rol gemeenteraad & gem. adviesorganen

- Rol gemeenteraad / milieuraad / GECORO,...
- Van oudsher geen decretale verplichting/rol in vergunningverlening
- Uitzondering gemeenteraad
= 'de zaak van de wegen'
- Ad hoc advies vragen aan adviesorganen mogelijk
- Adviesorganen kunnen zelf initiatief nemen
- Afsprakenkader maken is mogelijk
- Toezicht op evaluatie

Openbaar onderzoek

- Enkel bij de gewone procedure
- Duurt 30 dagen
- Indien (ontwerp)MER en OVR van toepassing: dan mee in bad
- Digitaal bezwaar indienen mogelijk

- Aankondiging soms individueel
- Aankondiging steeds op website gemeente en omgevingsloket
- Inzage op gemeentehuis (digitaal of op papier)
 - Geen 'recht op kopie' (cf. auteursrechten)
- In aantal gevallen informatievergadering verplicht
 - Klasse I met project-MER of veiligheidsrapport
 - Binnen de eerste 20 dagen van openbaar onderzoek
 - Gemeente zit voor en maakt verslag op

- Sommige aanpassingen na openbaar onderzoek mogelijk
 - Bij gewone procedure – 3 uitdrukkelijke voorwaarden:
 - Geen afbreuk aan bescherming milieu of goede RO
 - Tegemoetkoming aan ingekomen adviezen en/of bezwaren
 - Geen schending van rechten van derden
 - Bij vereenvoudigde procedure – licht anders
- Administratieve lus
 - Foutje in procedure is snel gemaakt ('onregelmatigheid')
 - Bv. openbaar onderzoek te kort
 - Bv. bepaald advies vergeten te vragen
 - Bv. onterechte ontvankelijkheid aanvraag en extra stukken nodig
 - Procedure overdoen vanop plek waar fout werd gemaakt
 - Indien openbaar ond. moet worden overgedaan: procedure + 60 d.
 - Geen termijnverlenging bij vereenvoudigde procedure

Beroep

CBS	Deputatie	VLAREG	RvVb	RVState
Eerste aanleg	Bestuurlijk beroep		Jurisdictioneel beroep	Cassatie
	Eerste aanleg	Bestuurlijk beroep	Jurisdictioneel beroep	Cassatie
		Enige aanleg	Jurisdictioneel beroep	Cassatie

- Door het betrokken publiek (omwonenden & milieuverenigingen)
 - ! enkel als je bezwaar aantekende tijdens het openbaar onderzoek (eerste aanleg) !
- Door CBS (indien advies gaf) voor dossiers behandeld door BD of VLAREG
- Door LNE, Ruimte Vlaanderen en adviesinstantie (steeds de leidend ambtenaar)
- Aanvragers en beroepsindieners hebben het recht gehoord te worden
- Bestuurlijk beroep (bij overheid)
 - werkt schorsend
 - niet alleen juridisch, ook opportuniteit kan en mag spelen
- Jurisdictioneel beroep (bij rechtbank/college)
 - werkt niet schorsend (maar kan je wel extra vragen)
 - uitsluitend juridisch (cf. marginale toetsing nu RvS)
 - slechts 45 dagen (vroeger 45d voor RvVB en 60d voor Raad van State)

Evaluatie van permanente vergunningen

- Handhaven vs. evaluatie?
 - Handhaven = bedrijf leeft de voorwaarden na?
 - Evalueren = zijn de voorwaarden nog streng genoeg?
- Steeds op initiatief van de overheid, niet langer het bedrijf
- Soorten evaluaties
 - Om het even wanneer
 - Enkel wijziging van de voorwaarden
 - Na 20 jaar
 - Ook voorwerp van de vergunning
 - Beperken duur om planologische redenen
 - 7 jaar tijd om te verhuizen
 - Overheid start procedure 6 maand vooraf
 - Exploitant moet geen dossier voorleggen
 - Steeds met een openbaar onderzoek
 - Ook zonder inspraak kan overheid handelen

- Ben op je hoede
 - Vergunningsprocedure: trein missen = trein missen
 - Slechts één procedure
 - Geen bezwaar is geen beroep. Geen administratief beroep is geen juridisch beroep
 - Sommige termijnen zijn korter dan vandaag de dag
 - Omzettingsprocedure: niet gokken op de overheid – reageren is de boodschap
- Omgevingsloket & website van de gemeente = belangrijke bron van informatie
- Toezien op rol GECORO, gemeenteraad, etc.
- Andere ?

- Decreet + uitvoeringsbesluiten
- www.omgevingsloket.be

- Gemeentelijke websites
- VVSG – Buijs & Verbanck, 2016 – Het omgevingsvergunningsdecreet ontleed

Afsluiter

natuurpunt

- Frederik Mollen

frederik.mollen@natuurpunt.be

TEL 015 29 72 62